

Évközi 26. vasárnap – 2010. szeptember 26. – Szentírás vasárnapja

Régen, amikor még barlanglakásokban laktak az emberek, egy férfi rengeteget elégedetlenkedett a szomszédjával. Szinte semmi sem tetszett neki, amit a szomszéd csinált. Minden szúrta a szemét: ahogy dolgozott, ahogy főzött, ahogy a gyerekeivel bánt, ahogy a vendégeit fogadta – semmi de semmi nem felelt meg az ízlésének, ő mindent másképp tett volna. Egyszer év elején el is határozta, hogy valahányszor a szomszédja valami olyasmit csinál, ami neki nem tetszik, ami szerinte helytelen, egy követ tesz a saját barlangja ajtajába, hogy ezek segítségével számolja össze év végén, hogy a szomszéd mennyi rosszat művelt. A kövek napról napra gyűltek a barlang bejáratánál, egyre nehezebb volt közlekedni tőlük. Végül, mielőtt letelt volna az év, a mi emberünk azt vette észre, hogy nem tud kilépni a barlangjából, sőt még kitekinteni sem: teljesen elfalazta magát a köveivel.

A mai evangéliumban a pokolban kínlódó egykori dúsgazdag hiába könyörög Ábrahámnak, hogy küldje le a Mennysországból Lázárt, hogy legalább egy cseppnyi vízzel enyhítse fájdalmait. Ábrahám azt válaszolja, hogy a Mennysország és a pokol között mélységes szakadék van, amelyen senki át nem kelhet. Vajon az Isten műve ez az áthághatatlan szakadék? Ő emel ledönthetetlen akadályt az örök boldogság és az örök kárhozat közé? Nehéz lenne ezt feltételeznünk arról az Istenről, aki Krisztusban emberré lett, s az utolsó csöpp vérét is odaadta azért, hogy minden ember üdvözülhessen. Nem, nem az Isten ássa a mélységes szakadékot, nem Ő emeli az áttörhetetlen falat az üdvözültek és a kárhozottak között. Bizony az ember pakolgatja azt össze saját magának földi élete során. Bizony, a bűneiben megátalkodott ember ássa napról-napra mélyebbre a határt önmaga és Isten közé, amikor teljesen elhanyagolja az Isten és embertársai iránti szeretetet. Vajon nem épült-e áthatolhatatlan fal a dúsgazdag és a koldus Lázár között a földön? Hiába volt Lázár a közvetlen közelében, hiába feküdt ott sebeiben vergődve napról-napra a küszöbén, a dúsgazdag érzéketlenül lépte át őt újra és újra, a szívében egy minutányit sem közeledve hozzá. Gyakorlatilag észre sem vette, pedig csak egyszer kellett volna szánalommal tekintenie rá, irgalommal fordulni feléje. Csakhogy a jólét, a gondtalanság teljesen elvakította, a vagyona és a kényelme érzéketlenné tette azok iránt, akik nyomorúságban tengődtek. Nem maga a gazdagság, a vagyon a rossz, hiszen tudunk olyan emberekről is az üdvözült szentek között, akik nagyon gazdagok voltak földi életükben. Mégis érdemes elgondolkoznunk Jézus szavain, amit a gazdag ifjúval való találkozásánál tanítványainak mond: „Nehéz a gazdagnak bejutni az Isten Országába.” Miért? Azért, mert az anyagi jólétben élő ember könnyen azt gondolhatja (és sokszor gondolja is), hogy ő nem szorul rá senkire, mindene megvan, vagy legalábbis előbb-utóbb mindent elérhet, mindent megvehet, amit akar. Nem érzi magát kiszolgáltatottnak és elesettnek, s ezért könnyen érzéketlenné is válik a kiszolgáltatottak és elesettek iránt. Egyszerűen nem veszi észre őket, keresztülnéz rajtuk. Nem tartoznak az ő

világához, s ha olykor észleli is őket, legföljebb akadálynak tartja őket, akiket mielőbb el kell távolítani az életteréből. Az ilyen ember azután nemcsak önmaga és a többi ember közé, hanem Isten és önmaga közé is, hiszen nem érzi azt, hogy bármiben is szüksége lenne Istenre. Könnyen megfélemledik Róla, mert nem Benne, hanem a vagyonában, anyagi javaiban, saját tehetségében, karrierista pozícióiban bíz. Vajon véletlen lenne, hogy az elkényelmesedett, anyagilag jobban szituált korok és társadalmak vallástalanodnak el rendszeresen? A bajok, szenvedések, megpróbáltatások azonban sokakat közelebb visznek Istenhez, mert ilyenkor megérik az emberek, hogy mégsem elegendő önmaguknak, mégis nagyon esendő és kiszolgáltatott az életük, hogy szükségük van az anyagnál és pusztán emberinél nagyobb, erősebb támaszra is.

Kérdezzük meg önmagunktól, mi vajon nem ászunk-e szakadékokat itt a földön közénk és embertársaink közé, közénk és Isten közé? Nem vagyunk-e sokszor érzéketlenek, figyelmetlenek emberek iránt, akikről úgy gondoljuk, hogy nem tartoznak és ne is tartozzanak a mi világunkhoz? Akár azért, mert szegényebbek, gyámoltalanabbak mint mi, betegek és gyöngék, nem olyan erősek és szépek, mint a média által favorizált embertípus. Vagy mert éppen valami miatt nem szimpatikusak, mások által is kiközösítettek. Hányszor és hányszor elszalasztunk lehetőségeket a szeretet konkrét tettekre váltására, mert önmagunkkal foglalkozunk, saját érdekeinket hajszoljuk minden pillanatban. Magát Istent sem vesszük észre, Vele szemben is falat emelünk, amikor teljesen értéktelennek, haszontalannak tartjuk az imára vagy a templomi szertartásokra fordított időt, jelentéktelennek tartjuk a hittanos közösséget, mert nem érezzük bármiben is hasznosnak a vallással való foglalkozást. Azért van ez, mert elvakítanak bennünket más dolgok: másfajta cselekedetek, másfajta emberi közegek, amelyek teljesen csak evilági igényeinket elégítik ki. Bizony, sok embernek meg kell tapasztalnia a szenvedést, a kínlódást, önmagáról, a saját életéről kialakított kép összeomlását, földi értékei és érdekei részleges vagy teljes elvesztését ahhoz, hogy észrevegye: szükséges van Isten és embertársai segítségére, szeretetére, támogatására. Ahhoz pedig, hogy ezt megkapja, neki is segítenie, támogatnia kell másokat, felkarolnia az elesetteket. A példabeszédben szereplő dúsgazdag mindezt már csak halála után veszi észre, amikor már nem változtathat örök sorsán, amikor az általa ázott szakadék már áthatolhatatlanná vált. Mi még a földi élet zarándokútját járjuk, nekünk még lehetőségünk van betemetni az árkokat, kiütni a köveket a falból, amellyel igyekszünk elzárni önmagunktól Istent és az embereket. Ha a földön veszteségek, fájdalmak, csalódások érnek minket, ha meg kell tapasztalnunk elesettségenket, másokra való ráutaltságunkat, ez is segíthet még inkább felnyitni a szemünket, hogy mi is jobban észrevegyük azokat, akik pedig ránk számítanak, tőlünk várnak segítő kéznyújtást.